

2017. május 9.

EURÓPAI TURIZMUS 2017-BEN – TRENDEK ÉS KILÁTÁSOK

Az ETC 2017/1. negyedéves jelentése

Az európai turizmus a növekedés útján marad a közelmúltban tapasztalt változékonyság ellenére is. A nemzetközi turistaérkezések számában 2016-ban mért szerény, 2%-os növekedés után 2017-re optimistábbak a várakozások: 2% és 3% közötti növekedési ütemre van kilátás annak ellenére, hogy a geopolitikai instabilitás miatt kialakult bizonytalanság és a biztonság kérdését övező aggodalom továbbra is hatást gyakorol egyes desztinációk teljesítményére. A rendelkezésre álló év eleji adatok biztató évkedést mutatnak.

Az adatot szolgáltató desztinációk közel fele kétszámjegyű növekedésről számolt be a turistaérkezések terén 2017 első hónapjaiban. *Izland* (+54%) áll az élen, ami részben annak köszönhető, hogy az ország a transzatlanti utazások fontos csomópontja, *Portugália* (+25%) és *Málta* (+23%) pedig láthatóan sikeresen küzd a szezonális ellen. Biztonságosnak tartott, ám kevésbé hagyományos desztinációként *Bulgária* (+19%), *Finnország* (+18%) és *Észtország* (+13%) is dinamikus növekedést regisztrált. *Svájcban* (+3%), a kulcsfontosságú téli desztinációban, mérsékelt növekedés volt megfigyelhető, míg *Törökország* turizmusa (-8%) továbbra sem mutatja jelét a fellendülésnek.

Az eurózónában folyamatban lévő gazdasági fellendülés ellenére arra is számítani kell, hogy a biztonsággal kapcsolatos feltevések negatív hatással lesznek a turisztikai keresletre. Szintén nagy bizonytalanság övezi az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésének (Brexit) következményeit. Habár továbbra is nő a britek által tett nemzetközi utazások száma, 2017 folyamán várhatóan nyilvánvalóbb lesz a font gyengülésének hatása a turizmusra. Az amerikai dollár ezzel szemben továbbra is erősnek ígérkezik, stabil alapot szolgáltatva ezzel az USA kiutazó turizmusának. 2017 elején számos európai desztináció regisztrált kiemelkedő növekedést a kínai piacról, ami a kínai újév szokásosnál korábbi időpontjának tudható be. Az év során fenntarthatóbb ütem fogja jellemezni a kínai küldőpiac teljesítményét. Az előrejelzések szerint Oroszország gazdasága 2017-ben a növekedés útjára léphet, és a rubel megerősödésével párhuzamosan a kiutazó turizmust tekintve is jobb teljesítmény várható.

A légitársaság szektorában stabil keresletnövekedést figyeltek meg 2016 után 2017 elején is, az üzemanyag költségének csökkenése miatt továbbra is alacsonyak a repülőjegyek. Európában az utaskilométer (RPK) mutató 7,3%-kal nőtt 2017 első két hónapjában az előző év azonos időszakához képest.

A szálláshely-szolgáltatás ágazatában szintén pozitív teljesítményről számoltak be. 2017 első három hónapjában Európában a foglaltság dinamikus (+4,1%) növekedett, míg a napi átlagár változatlan maradt. Ennek eredményeként a RevPAR mutató szintén nőtt (+4,1%).

Küldőpiacok

Az **európai desztinációk** nagy többsége a *német vendégszám* emelkedéséről számolt be 2017 elején az előző év azonos időszakához képest. A német vendégek száma Izlandon nőtt a legnagyobb mértékben (+71,5%, 2017. január–márciusi adatok), emellett Bulgáriában is jelentősen növekedett (+40,9%, 2017. január–februári adatok). Ugyanakkor az is megfigyelhető, hogy a német utazók megfizethetőbb téli úti célokat keresnek Ausztria és Svájc rovására.

A *holland vendégek* száma szintén Izlandon, valamint Bulgáriában emelkedett legnagyobb mértékben, ami előbbi esetében 76,7%-os (2017. január–márciusi adatok), utóbbi esetében pedig 37,3%-os (2017. január–februári adatok) vendégszám-növekedést jelentett. A 2017. január–februári adatok szerint Finnország (+41,9%) és Magyarország (+36,8%) is jelentős növekedést tudhatott magáénak a holland vendégéjszakák szempontjából.

A *francia utazók* részéről 2016 elején tapasztalható óvatosság látszólag már nincs jelen az utazási szokásaikban. A legtöbb desztináció a francia vendégforgalom fellendüléséről számolt be, a francia turisztikai kereslet kezd a szokásos trendek felé visszatérni. Franciaországot továbbra is érinti a terrortámadások okozta zavar, de inkább mint úti célt, és nem mint küldőpiacot. A francia vendégszám jelentősen, 50% felett emelkedett Montenegróban, Máltán és Izlandon, de hat másik desztináció is kétszámjegyű növekedést regisztrált 2017 elején.

Szintén Izland volt az az úti cél, amelyik a legnagyobb (+174,9%) növekedést tapasztalta az *olasz vendégek* részéről 2017 első három hónapja során. Hat másik országban emelkedett még erőteljesen az olasz érkezések, illetve a vendégéjszakák száma; Bulgária ezek közül kiemelkedő 42,8%-os vendégszám-növekedésével. Ausztria és Svájc csökkenő keresletet tapasztalt az olaszok részéről is, csakúgy, mint a német vendégek esetében.

Az adatot szolgáltató desztinációk többsége továbbra is növekedésről számolt be az *Egyesült Királyságból érkező vendégek*, illetve vendégéjszakák számát tekintve 2017 első hónapjaiban. A vendégek számában Lengyelországé volt a legdinamikusabb növekedés (+22,7%) 2017 januárjában az előző év azonos időszakához viszonyítva. Finnországban pedig a vendégéjszakák száma nőtt jelentősen (+29,5%) 2017. január–februárban. Az Egyesült Királyságban továbbra is nő a turisztikai kereslet, noha az euróval szembeni gyengébb font a britek számára drágábbá tette a külföldre utazást. A font gyengülésének hatásai 2017 további részében jobban látszanak majd, hiszen az utazási szokások megkésve követik a pénzügyi változásokat az előzetes foglalások miatt. A brit turisták legkedveltebb desztinációi, Spanyolország és Írország egyelőre nem szolgált statisztikával 2017-re vonatkozóan, Portugália viszont 10,8%-os növekedést tapasztalt a brit vendégek számában a januári adatok alapján.

Az *orosz vendégek és vendégéjszakák* száma 2017 folyamán várhatóan növekedésnek indul a legtöbb desztinációban, ahogy a rubel árfolyama erősödik. Már a 2017 eleji adatok is biztatóak: január–március során 157,3%-kal nőtt az orosz vendégek száma Izlandon az előző év azonos időszakához képest. Az orosz vendégek száma 2014 óta először a 2017. január–februári időszakban mutatott növekedést Törökországban, ráadásul igen jelentős mértékben (+88,2%). Ez a számottevő növekedés annak köszönhető, hogy az orosz utazási szankciókat Törökország felé 2016. június végén feloldották, és arra is erőfeszítéseket tett a két ország vezetése, hogy kapcsolatukat rendezzék.

Az **Európán kívüli küldőpiacokról**, ezek közül is az *Amerikai Egyesült Államokból érkező vendégek* száma a leggyorsabb ütemben Izlandon nőtt (+89,3%) 2017. január–márciusban. Ez a növekedés azonban – nem úgy, mint más piacok esetében – nem alacsony bázisnak tudható be, hanem Izland fontosságának mint transzatlanti utazási csomópont, ugyanis egyre több európai és észak-amerikai turista szakítja meg utazását, hogy pár napot a szigetországban töltsön. Törökországban továbbra is csökken (-33,0%, 2017. január–februári adatok) az amerikai vendégek száma a politikai zavargások és a terrortámadások miatt.

A japán vendégek számának alakulása Európában pozitív képet mutatott 2017 elején, köszönhetően a jen erősebbé válásának. A drágább desztinációnak számító országokban (Svájc, Finnország) mért dinamikusabb növekedés azt jelzi, hogy az anyagiak már nem számítanak olyan jelentős korlátnak a japán vendégek körében, mint korábban. Bizonyos piacokon csökkent a japán a vendégforgalom, ami a feltételezett biztonsági kockázatnak tudható be.

Számos európai desztináció tapasztalt kiemelkedő növekedést a Kínából érkező turisták számában 2017 elején is. Az adatot szolgáltató országok közül csupán Bulgáriában nem volt kétszámjegyű a növekedés, valamint két desztinációban tapasztaltak csökkenést.

Az indiai vendégek száma Magyarországon emelkedett a legnagyobb mértékben, 29,1%-kal, 2017 elején (2 158 vendég, 2017. január–februári adatok), a vendégéjszakák számának változását tekintve pedig Finnország járt az élen (+26,4%, 2017. január–februári adatok). Magyarországon kívül több másik közép-európai ország regisztrált számottevő növekedést, aminek háttérében az indiai turisták által kedvelt körutazások állnak. A növekedést összességében a kedvező gazdasági háttér segíti elő Indiában.

A Kanadából érkező vendégek száma nagymértékben nőtt Izlandon (+185,0%, 2017. január–márciusi adatok) az úti cél már említett légi közlekedési csomópont szerepnek köszönhetően. Valószínűsíthető, hogy a jelentősebb növekedést regisztráló országok az egyébként Belgiumba, Franciaországba vagy Törökországba irányuló utazások áthelyezéséből profitálhattak.

Az 1. táblázat Európa, ezen belül Közép- és Kelet-Európa 2016. évi (jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján) becsült forgalmát és részesedését, valamint a 2021-ig várható növekedési ütemeket mutatja be az ETC kiemelt tengerentúli piacain.

1. táblázat

A főbb tengerentúli piacok kiutazó turizmusa (előrejelzés)

Küldőpiac	Kiutazó turisták száma (ezer fő)	Long haul (tengerentúli) úti célok részesedése	Európa részesedése a long haul turizmusból***	A KKE* régióba érkező turisták száma (ezer fő)	A KKE* régió részesedése az európai beutazásokból	Az Európába irányuló utazások számának változása	
						2016	2016–2021
Argentína	10 608	29,6%	38,8%	136	11,2%	+4,3%	+38,0%
Ausztrália	16 587	96,0%	32,9%	492	9,4%	+15,2%	+18,8%
Brazília	8 187	71,4%	48,6%	257	9,0%	+10,0%	+21,5%
EAE**	3 398	47,2%	59,6%	52	5,4%	+9,4%	+42,6%
India	15 933	95,9%	15,5%	829	35,0%	+52,3%	+52,3%
Japán	22 463	65,8%	29,9%	662	15,0%	+34,0%	+20,2%
Kanada	33 145	38,5%	38,7%	335	6,8%	+14,4%	-15,5%
Kína	86 036	45,6%	26,5%	3 932	37,8%	+62,8%	+45,3%
Mexikó	21 771	13,1%	51,2%	165	11,3%	+21,8%	+14,8%
Oroszország***	18 422	25,7%	–	7 050	51,5%	+59,8%	+67,9%
USA	104 037	59,7%	43,8%	3 679	13,5%	+38,1%	+57,9%

*Közép- és Kelet-Európa = Azerbajdzsán, Bulgária, Csehország, Észtország, Kazahsztán, Kirgizisztán, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Oroszország, Örményország, Románia, Szlovákia, Ukrajna.

**EAE = Egyesült Arab Emírségek.

***Oroszország esetében az Európába történő utazások régióon belüli (short haul) utazásnak számítanak.

Kitekintés: Európa turizmusának várható teljesítménye 2017-ben

A turizmus 2017 első hónapjaiban tapasztalt erős növekedése a 2016-os év végi fellendülés folytatásának tekinthető. Amennyiben ez a lendület a 2017-es év során is kitart, az idei lesz sorban a nyolcadik olyan év, amikor az európai turizmus bővüléséről beszélhetünk.

2016-ban a turizmus a korábbinál lassabb ütemben bővült. Néhány fontos európai desztinációt hátrányosan érintettek a terrortámadások sorozatai: Franciaország, Belgium és Törökország voltak a leginkább érintettek, de a biztonsággal kapcsolatos aggodalmak az egész kontinensre kiterjedtek. Megfigyelhető volt az utazások áthelyeződése egyéb desztinációk irányába, azonban ez nem volt elég ahhoz, hogy nagyobb mértékben kiegyensúlyozza az egész régióban tapasztalt visszaesést. Főként az ázsiai küldőpiacokat befolyásolta negatívan a biztonsági kockázat: a Kínából, Indiából és Japánból induló hosszú távú utazásokból az európai desztinációk sokkal kisebb arányban részesültek, mint korábban.

2017-ben fellendülés várható ezekről az ázsiai küldőpiacokról, aminek köszönhetően az innen érkező vendégek számottevően fognak hozzájárulni az európai turizmus teljesítményéhez. Ez a fellendülés azonban még nem fogja teljesen ellensúlyozni a 2016-os visszaesést, a mutatók várhatóan nem fogják elérni a 2015-ös növekedési szinteket. Az Amerikai Egyesült Államokból Európa felé irányuló turisztikai kereslet továbbra is erős marad az amerikai dollár stabilitásának és a tengerentúli utazások elérhető árának köszönhetően. Az USA tehát kulcsfontosságú küldőpiac marad 2017-ben is. Egyes dél-amerikai országokból – Brazília, Venezuela, Argentína – a vendégforgalom visszaesése várható, amíg nem lábálnak ki a recesszióból. A kontinensen belüli utazásokból származó növekedés várhatóan kevésbé lesz szembetűnő, de ezeknek a küldőpiacoknak a nagysága miatt így is jelentős mértékben fognak hozzájárulni Európa turisztikai teljesítményéhez. Az Egyesült Királyság kivételt képez ez alól, mert a kiutazások előreláthatóan visszaesnek a font értékcsökkenésének következményeként.

A légitölekedés teljesítménye

2017 elején további utasforgalom-növekedés volt megfigyelhető a légitölekedés terén, amely összhangban áll a 2016-ban tapasztalt bővüléssel. 2017. január–februárban az utaskilométer (RPK) mutató világszinten 7%-kal nőtt 2016 azonos időszakához képest. Ez az eredmény meghaladja az elmúlt tíz év átlagos növekedési ütemét (+5,2%), mely részben az alacsony olajárak következtében kialakult kedvezőbb repülőjegy áraknak köszönhető. Mivel 2016 szökőév volt, a 2017. februári növekedési ütem alacsonyabb; az adatok korrigálásával az RPK növekedési üteme akár 8-9% is lehet.

A Közel-Kelet volt a legintenzívebb növekedést mutató régió 2017 elején, de itt a kapacitás bővülése továbbra is meghaladja a kereslet növekedését. Az Ázsia és Csendes-óceáni térség is számottevő, 9,5%-os növekedést ért el az utaskilométer mutatóban a 2017. január–februári időszakban. Európában az RPK-növekedés üteme 7,3% volt 2017 első két hónapjában.

Az Európai Légitársaságok Szövetségének (AEA) adatai egyelőre nem állnak rendelkezésre a 2016-os év egészére, illetve 2017 elejére, de a korábbi adatok erőteljes növekedést vetítenek előre az európai légitársaságok kapacitásának tekintetében. A load factor (PLF) hasonlóan alakult Európában, mint 2014-ben és 2015-ben, elenyésző a különbség az előző évekhez képest (2016: 80,3%; 2015: 81,5%; 2014: 81,1%).

A szállodaiipar teljesítménye

Az STR Global 2017. január–márciusi adatai alapján a globális szállodaiipari teljesítmény pozitívan alakul. A leggyengébben teljesítő térség Amerika volt a foglaltság tekintetében (+0,9%), habár a régió belül is nagy eltérések figyelhetők meg. Ennek ellenére a napi átlagár 5,8%-kal, a RevPAR 6,7%-kal nőtt. Az Ázsia és Csendes-óceáni térségben 3,3%-kal volt magasabb a foglaltság, mint 2016 azonos időszakában, de az átlagár és a RevPAR is nőtt. A Közel-Keleti/Afrikai térségben lassú volt a foglaltság növekedése (+1,2%), annak ellenére, hogy az átlagár 0,9%-kal csökkent. A RevPAR így mindössze 0,2%-kal nőtt. Európában jól teljesített a szállodaiipar: a foglaltság 4,1%-kal nőtt, a napi átlagár pedig változatlan maradt 2017 első hónapjaiban. A RevPAR ennek következtében ugyancsak 4,1%-kal nőtt.

Előrejelzések

A Tourism Economics előrejelzései szerint az *Európába irányuló* nemzetközi turistaérkezések számában 2017-re 3,6%-os növekedés, ezen belül az EU-tagországok esetében 3,3%-os bővülés várható. A szakértők szerint a nyugat-európai desztinációk 2,2%-os, az észak-európaiak 3,6%-os, a dél-európaiak pedig 3,9%-os növekedésre számíthatnak 2017-ben. Közép- és Kelet-Európa esetében 5,1%-os, míg a közép-európai és balti országok csoportjában 4,2%-os növekedést prognosztizálnak.

A Tourism Economics-nak a *kiutazások* éves növekedési ütemére vonatkozó előrejelzését az egyes régiók vonatkozásában a 2. táblázatban foglaljuk össze.

2. táblázat

A kiutazások számának változása *

	2015	2016**	2017***	2018***
Amerika	+5,0%	+3,0%	+3,2%	+3,2%
Európa	+3,4%	+2,8%	+3,4%	+4,4%
EU	+5,5%	+4,0%	+3,5%	+4,2%
Közép- és Kelet-Európa	-3,7%	-0,1%	+4,3%	+5,8%
Közép-Európa és Baltikum	+8,2%	+5,7%	+5,8%	+5,6%
Ázsia és a Csendes-óceáni térség	+7,9%	+8,5%	+5,7%	+5,5%
Afrika	+2,4%	+0,3%	+5,3%	+5,3%
Közel-Kelet	+0,6%	+1,4%	+5,6%	+6,1%
Világ	+4,7%	+4,2%	+4,1%	+4,6%

* Az egyes desztinációk turistaérkezéseinek összesítése alapján. ** Becslés. *** Előrejelzés.

Közép- és Kelet-Európa: Azerbajdzsán, Bulgária, Csehország, Észtország, Kazahsztán, Kirgizisztán, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Oroszország, Örményország, Románia, Szlovákia, Ukrajna.

Közép-Európa és a Baltikum: Bulgária, Cseh Köztársaság, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Románia, Szlovákia.

A teljes, angol nyelvű jelentés ingyenesen letölthető az ETC honlapjáról: <http://www.etc-corporate.org/reports/european-tourism-2017-trends-and-prospects-q1-2017>), valamint az MTÜ szakmai oldalairól: <http://szakmai.itthon.hu/statisztika>. Jelen összefoglaló felhasználásakor kérjük a Magyar Turisztikai Ügynökséget is forrásként megjelölni.

Háttér: Az ETC Kutatói Munkacsoportjának (Market Intelligence Group, amelyben a Magyar Turisztikai Ügynökség Kutatási Irodája is képviselteti magát) megbízásából a Tourism Economics készítette el aktuális elemzését az európai turizmus helyzetéről és kilátásairól. A tanulmány az ETC-tagok adatai mellett számos egyéb forrásra is támaszkodik, így a Turisztikai Világszervezet (UNWTO), az STR Global, a Nemzetközi Légi Szállítási Szövetség (IATA), az Association of European Airlines (AEA), illetve a Tourism Economics Tourism Decision Metrics (TDM) adataira. A független elemzés nem szükségszerűen azonos az ETC és tagsága álláspontjaival, várakozásaival. Az európai desztinációk legfrissebb turisztikai adatai megtalálhatók az ingyenesen használható turisztikai adatbázisban, a TourMIS rendszerben (<http://www.tourmis.info>).

További információk:

Magyar Turisztikai Ügynökség

Kutatási Főosztály

Tel.: 488-8710

Fax: 488-8717

E-mail: kutatas@mtu.gov.hu

Internet: szakmai.itthon.hu